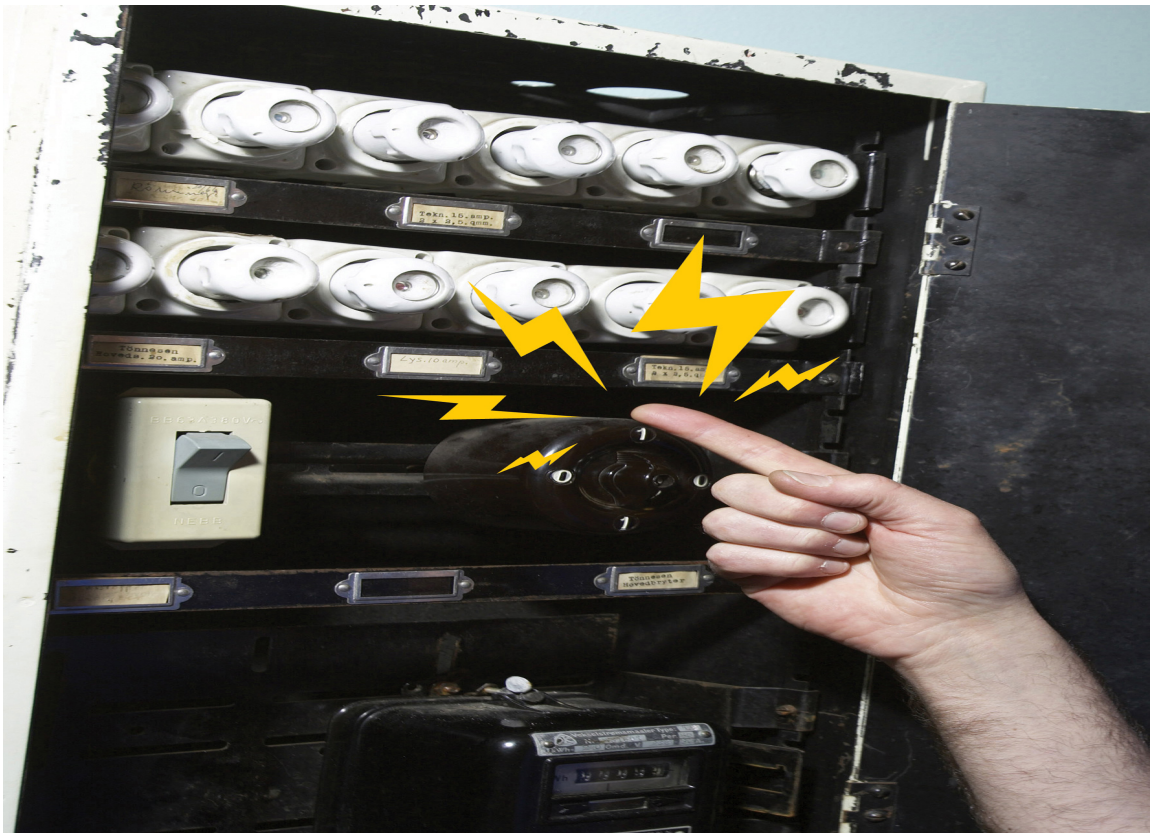
Strømsjokk for gamle el-anlegg

Nesten halvparten av oss har mer enn 15 år gamle strømanlegg i boligen, og én av tre vet ikke når anlegget sist ble kontrollert. Manglende oppgradering kan føre til brann eller personskade.

- 20-30 år gamle strømanlegg tåler ofte ikke dagens bruk. Årsaken er at vi kobler stadig flere produkter til anlegget, sier Terje Hanssen som leder el-sikkerhetsavdelingen i Nelfo, foreningen for el- og it-bedriftene.

44 prosent av befolkningen har anlegg som er mer enn 15 år gamle. 17 prosent vet ikke hvor gammelt anlegget er, viser en spørreundersøkelse Norsk Statistikk har gjort for Nelfo.

- De siste tiårene har vi fått en rekke produkter som krever svært mye strøm. Vi har fått mer av både små og store hvitevarer, datautstyr, musikkanlegg og elektrisk verktøy. Totalbelastningen på det elektriske anlegget i boligen kan bli for stor hvis ikke anlegget er blitt oppgradert tilsvarende, sier Hanssen.

Lukter svidd

Varme sikringer kan være et tegn på overbelastning av strømnettet.

- Hvis det lukter svidd fra stikkontakter og støpsler, eller at sikringene ofte går, betyr det at noe er galt. Da bør du ta kontakt med en godkjent elektroinstallatør raskest mulig, sier Terje Hanssen.

Elektrikeren vil også kunne gi mange gode tips om hvordan du kan øke komforten i boligen ved å bytte

ut gammelt utstyr. Ved enkle tiltak kan du redusere strømforbruket og spare penger.

- Er det 8-10 år siden det elektriske anlegget ble kontrollert, bør det kontrolleres av en godkjent installatør.

En slik el-sjekk koster 1000-2000 kroner.

- Det er en billig og god investering for å forhindre brann. Installatøren kan samtidig gi råd og vink om bruk av apparater og komme med forslag til oppdateringer av anlegget for at det skal være riktig dimensjonert, sier Hanssen.

Dødelige branner

Manglende oppgradering har også en mer alvorlig side. Hver fjerde boligbrann i Norge har elektrisk årsak, og rundt 20 mennesker omkommer hvert år i slike branner. Rundt halvparten av disse brannene skyldes feil på det elektriske anlegget, ifølge Nelfo. Den andre halvdelen skyldes feil på utstyr og feil bruk av elektriske apparater.

- Dette er høye tall. Eieren av boligen er ansvarlig for det elektriske anlegget og skal sørge for at det blir foretatt ettersyn og vedlikehold av fagfolk. Eieren er også ansvarlige for at de selv ikke kobler om anlegget slik at det kan skade liv eller eiendom, sier Terje Hanssen.

Kostbar forsømmelse

Ved boligbranner etterforsker politiet årsaken. Har eieren gjort klare overtramp og ikke fulgt regelverket, ender det med bot.

- I slike tilfeller kan det også føre til avkorting av forsikringsutbetalingen, sier informasjonsdirektør Jack Frostad i If Skadeforsikring.

Et av problemene er at det selges en rekke artikler som er ment for faste installasjoner, og som bare fagfolk har lov til å montere. Eksempler på dette er at man uten autorisasjon monterer og kobler til varmekabler som kortslutter og skaper brann.

Faresignaler i huset:

Kjenn på sikringene om de er varme. Det kan være et faresignal.

Brunsvidde lokk på stikkontakter og støpsler er tegn på at noe er galt, og betyr brannfare.

Utstrakt bruk av skjøteledninger kan være en brannfelle.

Får du elektrisk støt kan det være feil på el-anlegget som kan medføre livsfare.

Installasjon av fast utstyr som varmekabel- eller folie skal kun foretas av godkjent el-installatør.